

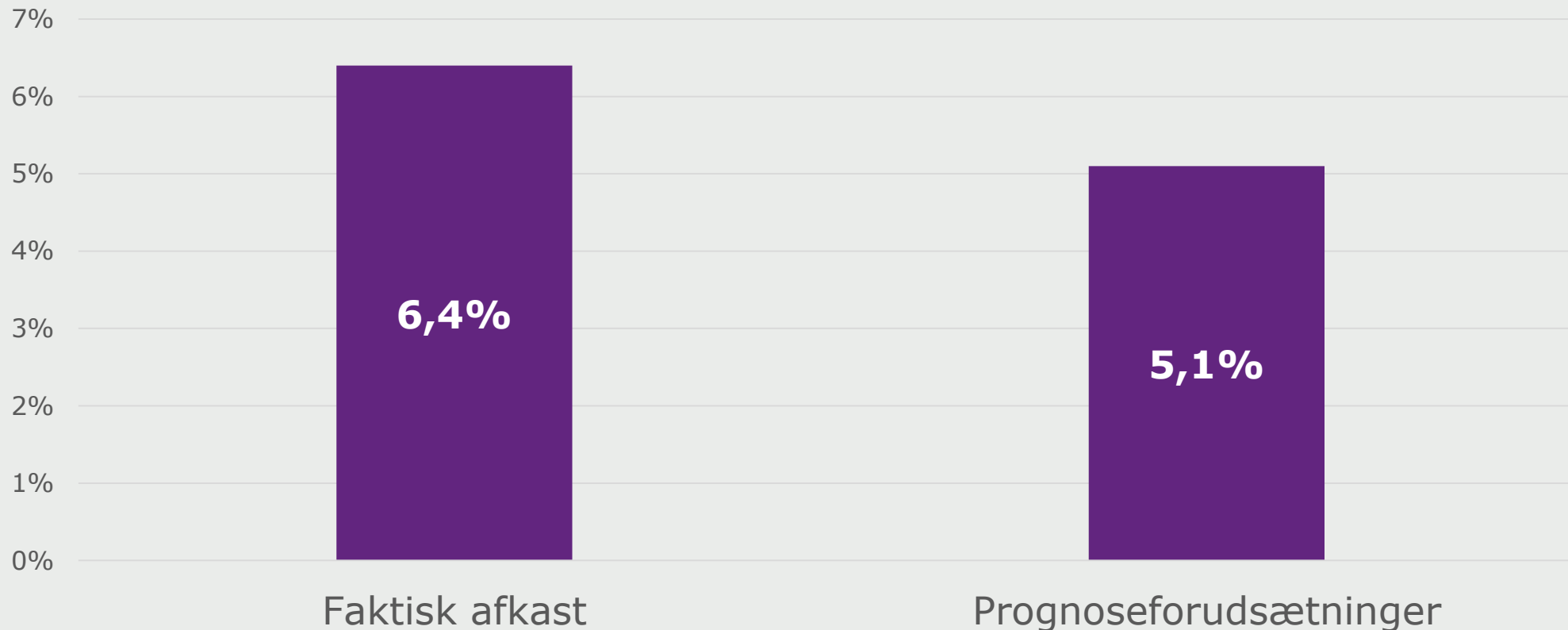
NYE PROGNOSEFORUDSÆTNINGER - KONSEKVENSER FOR PENSIONSPARERNE

Per Bremer Rasmussen, adm. direktør

**Forsikring
& Pension**

De tidligere prognoseforudsætninger har ramt rimelig præcist

Gennemsnitligt årligt afkast 2005-17

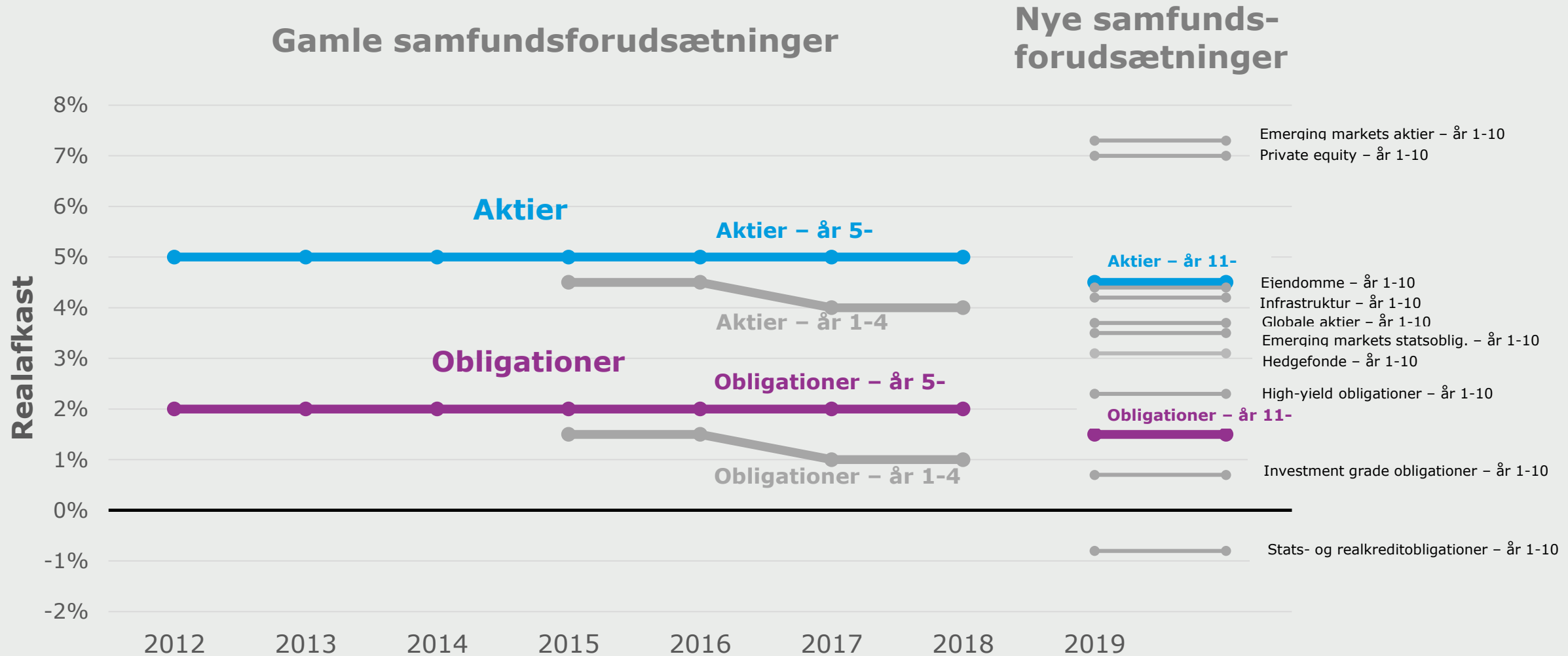

Afkastprocenter er beregnet som simple gennemsnit af årene i perioden. Det faktiske afkast er investeringsafkastet af alle aktiver for hele branchen (kilde: Finanstilsynet). Prognoseforudsætninger viser det forventede bruttoafkast ifølge samfundsforudsætningerne for de pågældende år. Der er antaget en aktivfordeling svarende til de typiske produkter (kilde: Forsikring & Pension).

Men de senere års ekstraordinært høje afkast kan ikke fortsætte...

- Vilkårene for pensionsopsparing afspejler den generelle økonomiske udvikling i samfundet.
- Ekstraordinært høje afkast de sidste 10 år. Kombination af rentefald og stigende aktiekurser.
- Det kan ikke fortsætte:
 - På kort sigt: Renter og aktieafkast vil blive normaliseret.
 - På langt sigt: Realafkastene afhænger af produktivitetsudviklingen. I de nye samfundsforudsætninger forventes en langsigtet produktivitetsudvikling på 1,5% mod 2,0% i de hidtidige forudsætninger.

Vi har allerede tilpasset forudsætningerne

KONSEKVENSER for kundernes prognoser og udbetalinger

Typiske markedsrentekunder, mellem risiko

Pensioner under udbetaling

Livrente 20 år - lige store realydelse i resten af udbetalingsperioden	
10 år efter pensionering	Hensættelse 10 år efter pensionering: : 1½ mio. kr.
5 år efter pensionering	Hensættelse 5 år efter pensionering: : 2 mio. kr.
Pensioneringstidspunktet	Hensættelse primo 1. udbetalingsår : 2½ mio. kr.

Ændring i forventet udbetaling /evt. faktisk udb.
0,6%
-0,7%
-1,6%

Ændring i disponibel indkomst for enlig	
Ejer	Lejer
0,2%	0,1%
-0,2%	-0,1%
-0,5%	-0,3%

Typiske markedsrentekunder, mellem risiko

Pensioner under opsparing

Livrente 20 år - lige store realydelse i resten af udbetalingsperioden (nutidskr.)	
5 år til pensionering	Primoopsparing 2 mio. kr. Indbetaling (pr. år) 80.000 kr.
15 år til pensionering	Primoopsparing 1 mio. kr. Indbetaling (pr. år) 50.000 kr.
30 år til pensionering	Primoopsparing ½ mio. kr. Indbetaling (pr. år) 30.000 kr.
40 år til pensionering	Primoopsparing 0 mio. kr. Indbetaling (pr. år) 30.000 kr.

Ændring i forventet udbetaling
-4,1%
-3,3%
-4,5%
-5,8%

Ændring i disponibel indkomst for enlig	
Ejer	Lejer
-1,4%	-0,8%
-1,0%	-0,6%
-1,4%	-0,8%
-1,5%	-0,8%

Markedsrentekunde med meget lav risiko, 40 år til pensionering, fripolice

Livrente 20 år - lige store realydelse i resten af udbetalingsperioden (nutidskr.)		Ændring i forventet udbetaling -9,8%
40 år til pensionering	Primoopsparing ½ mio. kr. Indbetaling (pr. år) 0 kr.	

Typiske kunder med gennemsnitsrenteprodukter med garanti, gennemsnitlig risiko

Livrente 20 år - lige store realydelse i resten af udbetalingsperioden (nutidskr.)	
15 år til pensionering	Primoopsparing 1 mio. kr. Indbetaling (pr. år) 50.000 kr.
30 år til pensionering	Primoopsparing ½ mio. kr. Indbetaling (pr. år) 30.000 kr.
40 år til pensionering	Primoopsparing 0 mio. kr. Indbetaling (pr. år) 30.000 kr.

Ændring i forventet udbetaling
-1,7%
-5,8%
-7,0%

Ændring i disponibel indkomst for enlig	
Ejer	Lejer
-0,5%	-0,3%
-1,7%	-1,0%
-1,8%	-1,0%

Faldet i disponibel indkomst er meget mindre end faldet i pensionsudbetalingen

Det skyldes:

- Indkomstskat – *alle indkomstgrupper*
- Lavere aftrapning af folkepensionens pensionstillæg – *lav og mellemindkomst*
- Boligyldelse til lejere - *lav og mellemindkomst*

Typisk kunde med gennemsnitsrenteprodukt

Kr.	Gamle samfunds- forudsætninger	Nye samfunds- forudsætninger	Ændring	Ændring pct.
Pensionsudbetaling	106.924	99.491	-7.433	-7,0
ATP-ydelse	14.967	14.967	-	
Folkepension	139.944	142.236	2.292	
Bruttoindkomst i alt	261.835	256.694	-5.141	-2,0
Indkomstskat	80.884	78.936	-1.948	
Disponibel indk. før boligydelse	180.950	177.758	-3.193	-1,8
Boligyldelse	17.436	18.588	1.152	
Disponibel indkomst	198.386	196.346	-2.041	-1,0

Betydningen af investeringsomkostninger

- Vi ændrer den måde, investeringsomkostninger skal indregnes på i prognoserne.
- Branche gennemsnit for omkostninger. Giver mere realistiske prognoser, fordi afkastforudsætningerne også er gennemsnitlige.
- Konsekvenserne for den konkrete kunde kan variere lidt afhængig af omkostningerne er i det enkelte selskab.
 - Kunder i selskaber med **lavere** omkostninger end branchegennemsnittet kan opleve lidt **større** fald i prognoser/udbetalinger.
 - Kunder i selskaber med **højere** omkostninger end gennemsnittet kan opleve lidt **lavere** fald.

KONSEKVENSER: Opsummering

Forventet fremtidig udbetaling

- For typiske kunder vil den forventede udbetaling blive mellem 0 og 7 pct. lavere.
- Faldet i disponibel indkomst bliver meget mindre – 0-2 pct.
- Faldet er størst for unge med lang tid til pensionering og lavest for ældre.
- For en person, der netop er gået på pension, er der intet eller et meget lille fald.
- Faldets størrelse afhænger i øvrigt af, hvordan opsparingen er investeret (herunder produkttype), og forholdet mellem indbetalinger og startopsparing.

Pensionister

- Udbetalingen kan blive sat ned med 1-2 pct. som følge af de nye samfundsforudsætninger.
- Det afhænger dog af, hvordan det enkelte pensionselskab vælger at tilrettelægge udbetalingsprofilen. Nogle selskaber vil formentlig vælge ikke at sætte udbetalingen ned.

KONSEKVENSER af ændrede levetidsforudsætninger

Kunderne forventes at leve længere

Stigning i levetider som følge af Finanstilsynets nye metode til opgørelse af forventede levetider

	Ny forventet restlevetid for 65-årig – gennemsnit kvinder og mænd	Stigning i restlevetid - gennemsnit kvinder og mænd
65-årig	22,8 år	0,5 år
25-årig	27,3 år	1,4 år

Konsekvenser af metodeskift for prognoser og udbetalinger

Produkter, hvor kundens opsparing skal strække længere, hvis den forventede levetid øges.

Nogle selskaber har allerede indregnet de nye levetidsforventninger i prognoser og udbetalinger.

Prognoserne regnes under antagelse af, at 1 ekstra forventet leveår medfører 1 ekstra år på pension. Men faldet i udbetalingen kan undgås, hvis man bliver længere tid på arbejdsmarkedet.

Typisk markedsrenteprodukt – mellem risiko

Pensioner under udbetaling

Livrente 20 år - lige store realydelse i resten af udbetalingsperioden	
Pensioneringstidspunktet	Hensættelse primo 1. udbetalingsår : 2½ mio. kr.

Ændring i forventet udbetaling
-1,8%

Pensioner under opsparing

Livrente 20 år - lige store realydelse i resten af udbetalingsperioden (nutidskr.)	
40 år til pensionering	Primoopsparing 0 mio. kr. Indbetaling (pr. år) 30.000 kr.

Ændring i forventet udbetaling
-4,4%